SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA *2026 - 2029*

(skrajne daty)

Rok akademicki **2027/2028**

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	**Chirurgia**
Kod przedmiotu*	Ch
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Nauk o Zdrowiu i Psychologii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Ratownictwa Medycznego
Kierunek studiów	Ratownictwo medyczne
Poziom studiów	Studia I stopnia
Profil	praktyczny
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	II rok, semestr 3 i 4
Rodzaj przedmiotu	Nauki kliniczne
Język wykładowy	polski
Koordynator	Dr n med. Józef Ratajczyk
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	

***** *-opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce*

1.1.Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	**Liczba pkt. ECTS**
3	30								1
4	30								2

1.2. Sposób realizacji zajęć:

✓ **zajęcia w formie tradycyjnej**

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (**egzamin**, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

2.WYMAGANIA WSTĘPNE

Zaliczenie treści programowych z I roku, znajomość anatomii i fizjologii człowieka

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Celem kształcenia w zakresie chirurgii ogólnej jest przygotowanie studenta do interpretacji wiedzy dotyczącej specyfiki leczenia chirurgicznego, zasad przygotowywania do zabiegu operacyjnego, opieki nad pacjentem po zabiegach chirurgicznych, postępowania z pacjentem przed i po chirurgicznym leczeniu chorób układu pokarmowego.
C2	Student powinien również znać i rozumieć istotę leczenia chirurgicznego, podstawowe metody operacyjne, metody diagnostyki przedoperacyjnej, zasady przygotowania pacjenta do zabiegu w trybie nagłym i planowym, zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym.
C3	Student powinien znać zasady opieki nad pacjentem po zabiegu w wybranych stanach chorobowych układu pokarmowego, zasady profilaktyki powikłań pooperacyjnych.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych [1]
EK_01	zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności chorób wieku dziecięcego oraz ich przyczyny i objawy	**C.W74**
EK_02	objawy i rodzaje odmy opłucnowej	**C.W77**
EK_03	objawy krwiaka opłucnej, wiotkiej klatki piersiowej i złamania żeber	**C.w78**
EK_04	zasady postępowania przedszpitalnego i w SOR w obrażeniach czaszkowo- -mózgowych, kręgosłupa i rdzenia kręgowego, kończyn, jamy brzusznej i klatki piersiowej oraz w przypadku wstrząsu	**C.W105**

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Wywiad z chorym i świadkami zdarzenia. Badanie fizykalne chorego.
Specyfika pracy w oddziale chirurgicznym. Organizacja i wyposażenie Sali operacyjnej.

[1] W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Diagnostyka różnicowa schorzeń chirurgicznych, nowoczesne metody diagnostyczne w ostrych schorzeniach jamy brzusznej. Zakażenia w chirurgii.
Najczęstsze zabiegi wykonywane w oddziale chirurgicznym. Chirurgiczne opracowanie rany. Nakłucie i drenaż opłucnej. Dializa otrzewnej. Nacięcie ropnia.
Zabieg operacyjny. Metody. Przygotowanie pacjenta do planowego zabiegu operacyjnego w znieczuleniu ogólnym. Przygotowanie pacjenta do zabiegu metodą laparoskopową. Przygotowanie pacjenta do zabiegu w stanie nagłym.
Profilaktyka powikłań pooperacyjnych. Krwotok zewnętrzny i wewnętrzny.
Rany– rodzaje, leczenie, profilaktyka tężca. Nowotwory układu pokarmowego. Ciała obce przewodu pokarmowego.
Choroba zakrzepowo-zatorowa. Zator tętnicy płucnej. Profilaktyka choroby zakrzepowo-zatorowej. Zator tętnic obwodowych.
Tętniak aorty. Chirurgia naczyniowa.
Schorzenia chirurgiczne tarczycy, przytarczyc i nadnerczy. Stany zagrożenia życia w chirurgii endokrynologicznej.
Ocena ciężkości urazu. Obrażenia narządów jamy brzusznej. Obrażenia klatki piersiowej. Obrażenia czaszkowo mózgowe. Obrażenia narządów miednicy mniejszej. Obrażenia wielonarządowe ciała.
Żywienie i leczenie żywieniowe w chirurgii ogólnej i urazowej.
Zapalenie otrzewnej. Przyczyny. Objawy. Postępowanie.
Kamica żółciowa. Cholecystectomia. Chirurgiczne leczenie choroby wrzodowej żołądka.
Powikłania ogólne i miejscowe po operacjach jamy brzusznej.
Odmienności leczenia chirurgicznego u dzieci w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego.
Instrumentarium chirurgiczne.
Badania u chorych leczonych chirurgicznie.
Postępowanie chirurgiczne w oparzeniach i odmrożeniach.
Opieka pielęgniarska i intensywny nadzór po operacjach w zakresie chirurgii ogólnej.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną, realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, …)
EK_ 01- EK_ 02	KOLOKWIUM CZĄSTKOWE , ZALICZENIE SEMESTRALNE	W
EK_ 03- EK_ 04	KOLOKWIUM CZĄSTKOWE , ZALICZENIE SEMESTRALNE	W

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Sposób zaliczenia:

WYKŁAD – zaliczenie semestralne – semestr 3 i 4, egzamin

Formy zaliczenia:

WYKŁAD

- test zaliczeniowy sprawdzający wiedzę studenta – II rok/III semestr IVsemestr
- świadomy i aktywny udział w zajęciach
- w celu zaliczenia student jest zobowiązany uzyskać 60 % poprawnych odpowiedzi
- Zaliczenie końcowe ma formę pisemną. Termin egzaminu końcowego- sesja letnia.
- Warunkiem zaliczenia jest udzielenie minimum 60 % poprawnych odpowiedzi

Zaliczenie w drugim terminie odbywa się z sesji letniej poprawkowej, ma formę pisemną.

Warunkiem zaliczenia jest udzielenie min 60 % poprawnych odpowiedzi.

5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 95%-100%

4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 89%-94%

4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 83%-88%

3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-82%

3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-76%

2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	60
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	10
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	10

SUMA GODZIN	80
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3 (sem 3 – 1; sem. 4 – 2)

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura :

1. Fibak J.(red.): Chirurgia. Podręcznik dla studentów. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2002.
2. 100 rozpoznań: urazy / Robert A. Novelline [i in.] ; red. nauk. wyd. pol. Andrzej Drop ; przekł. [z ang.] Luiza Grzycka-Kowalczyk, Piotr Kurczab. - Warszawa : "MediPage", cop. 2007.
3. Podstawy współczesnej chirurgii urazowej / red. Leszek Brongel, Jerzy Lasek, Krzysztof Słowiński. - Kraków : Wydaw. Medyczne, 2008.
4. Urazy czaszki i mózgu : rozpoznawanie i opiniowanie / Jan Głowacki, Zdzisław Marek. - Kraków : Krakowskie Wydaw. Medyczne, 2000.

Literatura uzupełniająca:

1. *Zarys chirurgii Chirurgia. Podręcznik dla studentów i lekarzy w trakcie specjalizacji Andrzej Żyluk Medipage, 2016*
2. *Chirurgia – podstawy Stanisław Głuszek PZWL, 2019*
3. *Rowiński W., Dziak A.(red.): Chirurgia dla pielęgniarek. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 1999.*
4. *Chirurgia dziecięca : podręcznik dla studentów / pod red. Jerzego Czernika ; [aut.: Wojciech Apoznański et al.] Wrocław : Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich 2015*
5. *Chirurgia : podstawy / redakcja naukowa Stanisław Głuszek ; [autorzy Krzysztof Bartosz et al.] Warszawa : PZWL Wydawnictwo Lekarskie 2019*
5. *Góral R.: Zarys chirurgii. PZWL, Warszawa 1992.*
6. *Gaździk T.S.: Ortopedia i traumatologia. Wydawnictwo lekarskie PZWL, Warszawa 2005.*
7. *Urazy klatki piersiowej / pod red. Jerzego Kołodzieja ; aut. Jerzy Błaszczuk [i in.]. - Warszawa: Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2004.*

AKCEPTACJA KIEROWNIKA JEDNOSTKI LUB OSOBY UPOWAŻNIONE